

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Írásokat nem adunk vissza.

Nyitásterben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, féltre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy kerettel ellátott hir-
detések tértérlet szerint egy négyzög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Háborus monopoliomok.

— febr. 5.

Tréfának hangzott el, pedig ugylátszik, valóságot jövendölt Mikszáth Kálmán, az állami gödrökről írt novellájában. Az állami gödrökkel egy tanyai gazda akarta a világ sorját megjavítani. Olyan formán, hogy minden falu végén megásnak egy ilyen hivatalos mélyedést. Minden este mindenki azt, amit el nem költött, beviszi a gödrbe. Reggel pedig mindenki annyit vesz ki magának, amennyi kell. Így azután nincs se szegénység, se gazdagság. Senkinek se kell több, mint a mennyire szükség van, viszont a miye kell, azt mindenki megkapja.

Február elsejével életbelépett a lisztmonopolium és vele megvalósult az állami gödör elmélete az örömi és sütni valókból. Nincs minden faluban, hanem az egész ország számára egy nagy állami gödröt jelent a Hadi Termény Részvénytársaság. Mostantól fogva minden liszt az övé; az határozza meg, hogy kinek mennyit hagy meg a magáéból, kinek ad át a más fölöslegéből. Megszűnik az, hogy az egyik jobban elláthatta magát, a másik pedig teljesen hijjával van a lisztnek. Nem lehet az egyiknek kincse a liszt, amellyel a másik inségét megvámolja; amit ő maga meg nem ehetik, az az állami gödrbe jut, hogy onnét másnak mérjenek, osszanak belőle.

Lehet, hogy az új rend sok zökkenés után jut sima kerékvágásba, de a háboru rendkívül állapotában tulajdonképen ez lenne minden kérdésnek a helyes megoldása. A sok központ és kartell helyett, amelyek többnyire a drágaság kiaknázására, a konjunkturák fejésére valók, olyan állami intézkedéseket kellene az egész vonalon életbeléptetni, amelyek kiegyenlítik a fölhalmozott és rejtett készletek hegyét a szükség völgyeivel. A hus, a tej, a zsír, a cipőtalp, a szövet, a cukor és egyéb mind egy érlyes és igazságos kézbe kerüljön. Semmiben se legyen alkalom kihasználni a véletlent, a fondorlatot, vagy az ügyességet, amely az egyiknek valamiből nagy mennyiséget juttatott és az egyik ezt addig nem adja el, a mig a szükség ötszörös árat nem kínál érte. Mindenféle maximálás csak szentelt víz olyan állapotok között, a hol a maximálásnak ezer hátsó ajtaját találták ki. A hatóságok ellenőrzése nem tud elég ezer-

szemü lenni, hogy a különböző kicsempészések és visszaélések utját el tudná zárni. És bekövetkezik a kettős baj: az egyik, hogy a visszaélést elkövették, a másik, hogy a hatóság, a törvény, a rendeletek tekintélye a porban hever. Nálunk Ujhelyben akárhányszor látjuk, hogy a hatóságok legjobb igyekezete s a legüdvösebbnek látszó rendeletek mellett is hol ebben, hol abban a cikkbe üti fel a fejét az uzsora és a konjunkturák kihasználása.

Háboru idején, amikor az állami érdek az egyes emberek élete fölött is rendelkezik, ebben is rendkívüli rendcsinálás kell. Akármilyen szokatlan is. Abból, amire mindenkinek szüksége van, semmisse a tied és semmisse az enyém. Minden a közösségé, azé a közösségé, amelynek nem szabad éhen veszni, tengődni és rongyokban szaladni. Minden a közösségé legyen; ha véletlenül az én földemen nőtt, az én gváramban csinálták, én dolgoztam vele, akkor megfizetik az arát, a munkabérét, sőt a lözvetitői díját; arra azonban nem használhatom, hogy a más bőren vagyont szerezzek vele. Elég volt már a háborus vagyonszerzések évadjából! Most azon kell igyekezni, hogy a gazdasági rend fel ne boruljon a drágaság és az egyenlőtlenségek kátyuiból. Háboru után, amikor szabadságolják a tartalékosokat, a népfelkelőket és az egyéb katonákat, akkor visszakaphatja a régi szabadságot a termelés, az ipar és a kereskedelem. Most mindenkinek jogán és szabadságán fölül áll az érdek, hogy mindenki el legyen látva azzal, amire az embernek szüksége van. Lisztje most már talán lesz mindenkinek, de ugyanilyen módon gondoskodjanak más állami gödrökről is, amelyekben összegyűjtik a fölöslegeket, a készleteket és amelyekből mindenki csak annyit vehet, amennyi neki dukál.

— febr. 5.

♂ A zempléni Nemzeti Munkapárt közgyűlése. Dr. Ferenczy Elek, a zempléni Nemzeti Munkapárt ügyvezető alelnöke a zempléni Nemzeti Munkapárt tagjait az 1916. évi február hó 14-én délelőtt 10 órakor Sátoraljaujhelyben, a Kovacsics-féle színházi étteremben tartandó pártközgyűlésre hívja meg. A közgyűlés legfontosabb tárgya a pártelnökség megválasztása.

Gróf Mailáth József előadása Budapesten a megfigyelőállomásokról.

— febr. 5.

Érdekes felolvasást tartott gróf Mailáth József v. b. t. tanácsos, a sátoraljaujhelyi megfigyelőállomás miniszteri biztosa az orvosi továbbképzés központi bizottságának meghívására a budapesti tudományegyetemen. Az előadást igen előkelő közönség hallgatta meg.

A többi között jelen voltak: Augustus kir. hercegasszony, Zsófia kir. hercegnővel, Orczy báróné és Majthényi Anna udvarhölgy kíséretében, báró Hazai Samu honvédelmi miniszter, Sándor János belügyminiszter, Gaudernak lovassági tábornok, a darabont-testőrség parancsnoka, Szilágyi József vezérőrnagy, Némethy Károly és Hossay Lajos államtitkárok, Samassa Adolf és Tóth Lajos miniszteri tanácsosok, br. Pap Géza országgyűlési képviselő, Hajós Béla és Frank Ödön miniszteri tanácsosok, Kerekes Pál közegészségügyi főfelügyelő, Theodorovich Miklós főtörzsorvos, egészségügyi főnök, továbbá számos egyetemi tanár stb.

A megfigyelőállomások eddigi közegészségügyi szerepét ismertette az előadó, majd azt fejtegette, hogy a háboru végével a demobilizáció alatt és után milyen szerep várhat a megfigyelőállomásokra. A megfigyelőállomások mint valóságos szűrő-kórházak működtek, e mellett a fertőző betegségekben szenvedő katonák itt gyógykezeltettek és a tovább nem szállítható súlyos sebesültek is itt nyertek sebészi ellátást. Ilyen eljárás mellett a kitűnően berendezett intézmények megakadályozták azt, hogy a háboru alatt járványosan fellépő fertőző betegségek tovaterjedjenek és megfertőzzék a polgári lakosságot, a Hinterlandot, amelynek megóvása a járványoktól nagy nadi érdek.

Az országban felállított, kezdettől fogva működő állomásokon, amelyekben összesen 40,000 férőhely volt, az elmúlt első év alatt 540,000 beteg fordult meg. Ezek között fertőző beteg volt 42,284, tehát közel 8%. A fertőző betegségek legnagyobb része tifusz és verhas volt. A több mint félmillió betegből 7800 elhalálozás fordult elő, ami 1.45 százaléknak felel meg. A megfigyelőállomásokon több mint 200 orvos és 34 orvosnővendék működött. A műtétek száma egy év alatt 20,000-et, a boncolások száma az 1500-at meghaladta, bakteriológiai vizsgálatot 50,000, Röntgen felvételt 6000 esetben készítettek. A megfigyelőállomások egy év alatt több mint 55,000,000 koronát emésztettek fel, ennek az összegnek jelentékeny része azonban épületekben és különféle felszerelési tárgyakkban most is értéket képvisel.

Az előadó nagy érdeklődés mellett fejtegette azután, hogy milyen szerep vár a megfigyelőállomásokra háboru végével. O volt az, aki Magyarországon először agított a mellett, hogy majdan a demobilizált egész hadsereget keresztül kell vezetni a megfigyelőállomásokon és csak az

egészségesnek talált egyéneket szabad hazabocsátani. Ez most már előreláthatólag meg is fog történni. A megfigyelőállomások vizsgálatai után, amelyeknek adatai a kerületi intézetek rendelkezésére volnának bocsátandók, a leszerelésekor csak az akut betegségben szenvedő katonákat tartanák vissza gyógykezelésre (áll ez különösen a nemi betegségekre), a krónikus betegek, nemkülönbén a bacillusgazdák és bacillusbérők kikutatásáról és gyógyításáról való gondoskodás aztán a kerületi egészségügyi intézetek dolga volna.

Az elejétől végig történelmi világlátásban beállított rendkívül élvezetes előadást, amelyből kitűnt, hogy gróf Mailáth nagy szeretettel, hozzáértéssel és praktikus érzéssel foglalkozik ezzel a fontos háborus közegészségügyi kérdéssel, a nagyszámú hallgatóság lelkesen megtapsolta.

A honvédelmi miniszter a névtelen feljelentők ellen.

Az utolsó áldozat.

— febr. 5.

A háboru dicsőítő írók eleinte azt hangoztatták, hogy ez a veszett világégés, amely a poklok minden tüzét reánk zudította, ez a titáni mérközés tisztító hatással lesz az emberiségre. A háboru éltető költők, tudósok és történészek azzal érveltek munkáikban, hogy a nemzetek csatája nemesebb érzéseket fog felszínre lökni, hogy megtanuljuk egymást ismerni, becsülni és szeretni. Hogy a poros könyvtárszobák naiv teoristái, az állandóan felfelé nézők mennyire csalódtak, az szomorú beigazolást nyert. A háboru nem hogy megjavította volna az emberiséget, de egyenesen lealjasította nagyrészt. A háboru a legrosszabb indulatokat termelte ki a lelkekből, a háboru megnyitotta a denunciació zsilipjeit, a háboru Judásokat hívott életre; a legrosszabb érzések bányásztaul szegődött és megteremtette a névtelen feljelentők alattomosan működő társaságát.

A névtelen feljelentők, ezek a sárga irigységtől elvakult, minden etikai alapot nélkülöző, beteg gondolkodású emberek egymásután jelentették fel társaikat és a névtelenség biztos dekkungja mögül szórták a mítsem sejtőkre mérgezett nyilaikat, veszedelmes gránátjaikat és bombaikat. A katonai hatóságokat valósággal elárasztották ilyen jellemtelen tartalmú névtelen feljelentésekkel, melyek közül alig egynéhány rendelkezett valamelyes csekély alappal. Egyesekre ráfogták, hogy erősek, egészségesek és igaztalan uton bujtak ki a katonai kötelezettség alól. Másokra azt írták, hogy hamis és rossz árut szállítottak, kiderítették, hogy ez áruló, az panamista, emez tolvaj, amaz csempész. Senkinek se volt biztonságban az élete, senki se tudta, hogy mire érbed, mikor fog irodájában, műhelyében vagy lakásán megjelenni egy katonai kirendeltség és mikor tartóztatják le vagy viszik a sorozó-bizottság elé. Dühöngött és

SZOLYVAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen áldító ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Mindenütt kapható.

Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezelésénél Szolyván

grasszált a névtelen feljelentések áradata, úgy, mint valami kegyetlen epidémia. És a rémes járvány szedte, falta, rendre vágta áldozatait. Emberek ártatlanul kerültek börtönökbe, családok pusztultak el, öngyilkosságok történtek, visszaélések voltak, ami azonban nem gátolta meg a névtelen feljelentések zuhatagát. A galád, beestelen indulatú emberek tovább beásva ültek a fedezékekben és eregették büzbombáikat, pusztították a még lélegzeni merő embereket. — Most aztán a honvédelmi miniszter bevágta az utját a névtelen feljelentőknek. Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter rendeletet küldött az összes kerületi parancsnokságokhoz, utasítva valamennyit, hogy a névtelenül érkező feljelentéseket minden vizsgálat nélkül tegyék félre.

Tehát vége az arany-korszaknak, amikor csak egy levelet kellett valahová küldeni és már emberek ropantak össze. Az utolsó áldozat az a szegény eperjesi tűzmester volt, akit egy névtelen megrágalmazott és halálba kergetett, mert a tiszta lelkű ember nem tudta elviselni, hogy igaztalanul meghurcolják. A háborúnak ez a legszomorubb mellékünetete tehát végkép elmúlt, amiért hálásak lehetünk a honvédelmi miniszternek.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Höfer mai jelentése.

Budapest, febr. 4.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér.

Egy osztrák-magyar repülőraj bombákat dobott a Kremniektől keletre fekvő Szumek hadtáp-állomásra, számos épület áll lángokban. Egyéb nevezetesebb esemény nincs.

Olasz hadszíntér.

A tengermelléki harcvezető a tüzérségi harcok meglehetősen élénkek maradtak és a karinthiai és tiroli hegyvidék több pontjára is kiterjedtek. A Duninó kastélyt az ellenség tüzérségnek több telitalálata részben szétrombolta.

A tolmeini hídfő előtt az olaszok csapataink legutóbbi vállalkozása következtében a Ciginj Seleittől nyugatra levő lejtőkön vonultak vissza.

Délkeleti hadszíntér.

Északalbániában levő csapataink megszállták Krujan-kruját és előcsapataink elérték az ismi folyót.

Montenegroban a helyzet változatlan.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Élénkség a nyugati fronton.

Berlin, febr. 4.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Egy újabb angol robbantás megsemmisített Hulecktől északnyugatra megszállva tartott egyik robbantási tölcserünket. Loosnál és Neuwillenél élénk kézigránát harcok voltak. Az ellenséges tüzérség az arcvonal sok helyén,

különösen az Argonoknál élénk tevékenységet fejtett ki.

Marletől nyugatra sértetlenül jutott kezünkre egy francia kétfedelű, amelynek vezetője eltévedt.

Keleti hadszíntér:

Különös esemény nem történt.

Balkáni hadszíntér:

Repülőink a Vardar-völgyben a görög határtól délre és a Szaloniki öböl kikötő helyein terjedelmes tüzeket figyeltek meg.

A legfőbb hadvezetőség.

Repülőink Olaszország felett.

Február 3-án délelőtt egy repülőrajunk az olasz keleti parton Ortona és San-Vitó pályaudvarait és a községek közelében több raktárt és egy gyárat, valamint egy uszó darut tüzelésével súlyosan megrongált és az Arieló folyón Ortonától északra levő vasúti hidat szétrombolták. San-Vitó bombázása után tüzvészeket figyeltünk meg. A cirkálóraj vizsdatért, anélkül hogy zavarták volna.

Flottaparancsnokság.

Pénzügyintézetekből.

A Hitelbank r. t. közgyűlése.

— febr. 5.

Ma már, a háboru tizenkilencedik hónapjában, szinte közhelyszámba megy, hogy a magyar nemzet nem csekélyebb és nem kevésbé értékes diadalt aratott a gazdasági élet terén, mint a csatamezőkön, melyeken a magyar katona mindenütt az ellenség bizonyult. Ellenségeink talán el lehetnek készülve arra, hogy a magyar vitészség az évezredek tradíciókhoz híven ebben a háboruban is tündökölni fog, — ha ilyen hatalmas erőfeszítésre nem is számítottak, — arra azonban bizonyára nem voltak elkészülve, hogy a magyarság ebben a háboruban olyan hatalmas anyagi és gazdasági erővel tegyen tanúságot, aminővel az elmúlt másfél esztendő alatt barátot és ellenséget egyaránt megiepett.

Ebben a nagy és dicsőséges gazdasági harcban természetesen a pénzügyintézeteknek kellett előljárniok és amint örömmel állapíthatjuk meg, tisztességgel kivették ebből a részüket a mi új helyi intézeteink is, melyek a háboru alatt bizonyosságát adták szoliditásuknak, gazdasági erejüknek és hazafias készségüknek. Illik erre rámutatni most, amikor a mérlegek s a pénzügyintézet közgyűlések szeszója van s illik mostanában fokozott figyelemmel kísérnünk bankjaink tevékenységét, amidőn ez a tevékenység, — ismételjük, — a nemzet nagy harcának egyik fontos tényezője.

A pénzügyintézet közgyűlések sorát szerdán, e hó 2-án egyik aránylag fiatal, de kiválóan agilis és akciókép bankunk nyitotta meg: a Hitelbank r. t., mely ekkor tartotta V. évi rendes közgyűlését.

A Hitelbank r. t.-nak megalakulását már 5 évvel ezelőtt szívesen üdvözöltük e lap hasábjain azért, mert tudvalevőleg ez az intézet program-

jának egyik sarkpontja gyanánt azt vette fel, hogy a szorosan vett banküzleten kívül tevékenysége körébe vonja az ipari és kereskedelmi vállalkozást is s ezen a téren is tényező akar lenni. Most tehát, amidőn azt látjuk, hogy az intézet, dacára a háboru okozta nehézségeknek, erős elhatározással és sok sikerrel iparkodik ezt a programját megvalósítani, e fölött csak örömmünknek adhatunk kifejezést.

Kétségtelenné tartjuk, hogy az intézet a továbbiakban, most amikor a kezdet nehézségein átesett, amikor már a közönség s az üzleti világ bizalmát megszerezte, amikor már gazdasági életünk is a háborus viszonyokra mind jobban és jobban berendezkedik: hogy tehát ily előzmények után az intézet egyre nagyobb arányú és egyre sikeresebb tevékenységet fog kifejteni s ezzel vármegyénk és városunk iparának, kereskedelmének, egész gazdasági életének fejlődését elő fogja mozdítani.

A közgyűlésen mintegy 600 részvény képviselőben 27 részvényes jelent meg. Az elnök dr. Grosz Dezső dr. vezérigazgató, miután a közgyűlést megnyitotta s a megjelenteket üdvözölte, mindenképp néhány elnöki bejelentést tett meg, melyeket a részvényesek örömmel elfogadtak.

Ezután előterjesztett a mérleg, mely amint ismeretes, — lapunkban is közölve volt, — több mint 57 ezer korona tisztánnyereséget tüntet fel s a tartalékokra is jelentékeny, jóval az alapszabály által megkívánt per centen felüli összeget juttat, továbbá az igazgatósági jelentés és a nyereség- és veszteségszámla. — Mindezeket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette s az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta.

A részvényesek nevében felszólaltak dr. Csaplaky Lipót és dr. Klein Károly s az utóbbi különösen azt méltatta melegen, hogy az igazgatóság, a vezetőség az ipari és kereskedelmi térre is rátért és ezzel hazafias és közérdekű szolgálatokat is tett. Indítványára a közgyűlés egyhangulag jegyzőkönyvi elismerését fejezte ki az igazgatóságnak és az intézet tisztviselői karának.

A gabona és lisztkészletek újabb bejelentése.

Megbüntetik az elrejtőket.

A napokban megjelent a minisztérium rendelete a „gabona- és lisztkészletek újabb bejelentéséről és forgalombahozataluk újabb szabályozásáról.” Ennek a rendeletnek különösen a következő — ötödik — pontja érdeklí a publikumot:

„A malomvállalatok által harmadik személyek (természeti és jogi személyek, ideértve a köztisztviselőket és közhatalóságokat is) részére megvásárolt, illetve kótés utján biztosított, bárhol tároló, őrlés, zuzás, hántolás stb. után feldolgozatlan állapotban levő készletek e rendelet erejénél fogva közszükségleti célokra igénybevételevén (rekviráltatván), a malomvállalatoknak e készletekre vonatkozólag kötött összes szállítási és őrlési szerződés — e szerződés létrejöttének időpontjára való tekintet nélkül — hatályukat veszítik.

Ugyanígy hatályukat veszítik azok a szerződések is, amelyeket a jelen rndelet értelmében bejelentésre kötelezett más felek gabonának, vagy lisztnek szállítása iránt kötöttek.

A közönségnek egy része a múlt év őszén úgy fedezte liszt- és kenyér-

kötött szerződést, felhatalmazván őket arra, hogy liszt- és kenyérszükségletüket ez év augusztusig szerezzék be. Akik ily módon gondoskodtak liszt- és kenyérszükségletükről, az összeírás alkalmával nem kaptak kenyérjegyet, amint hogy ki is volt kötve, hogy azok a családok, amelyeknek megfelelő liszt- és kenyérszükségletük van, vagy amelyek kötött szerződésben valamely malommal kötött szerződésben biztosították, nem kaphatnak liszt- és kenyérszükségletüket. A most megjelent újabb miniszteri rendelet azonban ezeket a szerződéseket hatálytalanítja, a malmoknál levő lekötött gabonát lisztet a Hadi Termény társasághoz utalja. Ezek után előáll az a helyzet, hogy éppen, akik leggondosabbak voltak és siettek szükségletüket fedezni, maradnak kenyér és liszt, sőt kenyér és liszt-utalvány nélkül. Bizonyosra vehető azonban, hogy a hatóságok késedelem nélkül intézkedni fognak e tekintetben s azok, aiktól az új miniszteri rendelet vette el lisztjüket, még e hónap folyamán megkaphatják a város- tól lisztutalványukat.

Ugyane rendelkezés szerint a vármórló malmok a február 1-i állapotokról február 8-ig jelentést tenni tartoznak a Hadi Termény Részvénytársaságnál a polgármesternél kapható bejelentési lapokon.

Magánosokat érintő nagyfontosságú rendelkezése a kormányának az elrejtett liszt- és gabonakészletek bejelentése és felkutatása. A felkutatást esendőrök, rendőrök, pénzügyőrök és közigazgatási alkalmazottak végzik. Amennyiben e közegek a nyomozást valakinek még meg nem ejtették volna, úgy az illetőknek jogukban van még mindig a bejelentést megtenni, mely esetben a büntetés alól mentesülnek. E készleteket a Hadi Termény Részvénytársaság által megjelölt raktárakba, vagy a kijelölt bizományosnak kell beszállítani.

Amennyiben pedig ezt meg nem teszik, a miniszteri rendelet folytán nemcsak büntetőjogi elbirálás alá esnek, hanem a törvényhatóság első tisztviselője jogosult az elrejtőre a közszükséglet kielégítésére elvont készlet értékének kétszereséig terjedhető kártérítési összeget kiszabni.

A feljelentőt és felfedezőt $\frac{1}{5}$ rész illeti meg, $\frac{4}{5}$ pedig a hadi rokkant alap javára fordítatik.

Az oroszultá vidék lakosságának nyomora.

— febr. 5.

Egy magát megnevezni nem óhajtó jötevé megbízásából 15 korona küldött karácsony előtt Laborezfőre, az ottani szűkölködők közt való széles végett. Ezt a szerény segélyösszeget az alábbi levélben köszöni meg a község lelkésze, ezzel is meghatóan tudtul adva a tehetősebb magyar honpolgároknak a sokat szenvedett felvidéki lakosok rettenetes nyomorát. Igazán csodálatos, hogy tulajdonképpen hol késik a sokat hirdett országos segítség s főképpen az, hogy egyes terményekben is gazdag magyar alföldi s dunántúli városok u. m.: Arad, Szeged, Hódmezővásárhely, Csaba, Nagyvárad, Győr, Komárom, Szabadka stb. miért nem küldenek ennek a helyettők is szenvedett szerencsétlen Felvidéknek egy-egy kocsiromány élelmiszert, mikor pl. Szeged árvízkarosultjainak még Árvából is jutott elég gazdag könyörödmány?...

A kérdéses levél a következő:

Nagyságos Uram!

A 15 korona ajándékot tegnap kaptam meg és valóban gondolkodtam, kik között osszam fel, mert nagyon sok a segélyre szorult. Kü-

lönösen olyan h illetleg ből sen amenny

Este már sz egész t shrapne 7 kilon másig. maradt, szok é nép sza

Igaz vány a ni. Hób mert a léskor lódott e ság mi

Nag boru fo közül ig rom leg Uram M Anna, elesett nekülés volt, e kéthete Ennek v valót, n jesen r

2. K kendőt. tette m de a m

3. M bluzra, veszett.

Mid küldött nal me rolni s rom hi rem N magát vőnek

híveim őszinte dásával Lat évi dec

A népfel yába t

Kere

— mint arra kért kereskedő zögazdasá — lehető

ból a ce rendezhes kereskede tesitette a hadügy

tette ez széles kö teni. A

következő Az a kelés II. lyoknak

segnek m nak be h el polgári

ipar, kisk azon kere a dolog r

reszesithe nyekben, ban része daság kö és katona mentések való sz meg, arra ügyminis égeket,

lönösen ruházatjuk veszett el, mivel olyan hirtelen volt a kilakoltatás, illetőleg menekülés, hogy községemből senki többet nem vihett, mint amennyi a batyujába fért.

Este jött a rendelet és éjfélkor már szökni kellett. Ló, szekér az egész faluban nem volt, gyalog, shrapnelvilágítás mellett szöktünk 7 kilométert a mezőlaborezi állomásig. Minden ingóságunk visszamaradt, ruha és ágyneműnk az oroszok és az otthonmaradt galíciai nép szabad prédájává lett.

Igazán szánalmat gerjesztő látvány azt a lerongyolódott népet látni. Hóban, fagyban meztelül járnak, mert a lábbelijök, melyet meneküléskor magukkal vittek, lerongyolódott és ujat venni a nagy drágaság miatt nem képesek.

Nagyságos Uram! A sok háború folytán inségbe jutott hűveim közül igyekeztem kiválasztani három legerdemesebbet. Es pedig: 1. Uram Murin Mihályné szül. Benyko Anna, özvegy. Férje a háboruban elesett 1915. február hó 1-én, a menekülés napján kéthetes betegágyas volt, egyebet nem mentett, csak kéthetes gyermekét és egy párnát. Ennek vettem 7 koronáért szoknyára valót, mert fiatal asszony léte teljesen rongyos szoknyában járt.

2. Korba Pellagiának adtam egy kendőt. Meneküléskor tehenét mentette meg és a ruhája visszamaradt, de a megmentett tehene megdöglött.

3. Maczkó Évának vettem egy bluzra valót, ennek is mindene elveszett.

Midőn a Nagyságos Ur által küldött 15 kor.-át megkaptam, azonnal mentem Mezőlaborezra bevásárolni s örültem, hogy legalább három hűvemnek örömet szerzek. Kérem Nagyságodat, méltóztatásuk magát megnevezni nem akaró jótévedőnek átadni ugy részemről, mint hűveim részéről hálás köszönetünk őszinte nyilvánítását. A jó Isten áldásával fizesse meg!

Laborezfi, (Zemplén m.) 1915. évi december hó 28. án.

Kész szolgája:
Petrásovits Elek,
laborezfi lelkész.

A népfelkelés második osztályába tartozók rövid szabadságolása.

— febr. 5.

Kereskedelmi érdekképviselőink — mint annak idején közöltük — arra kérték a hadvezetőséget, hogy a kereskedők — épp úgy mint a mezőgazdasági és nagyiparban történik — lehetőleg szabadságoltassanak abból a célből, hogy ügyeiket itthon rendezhessék. Báró Harkányi János kereskedelmi miniszter most arról értesítette az érdekképviselőket, hogy a hadügyminiszter részben teljesítette ezt a kérést, ami bizonyára széles körben fog megelégedést kelteni. A miniszter említett leirata a következőleg hangzik:

Az a körülmény, hogy a népfelkelés II. osztályába tartozó korosztályoknak igénybevétele által a népességnek mind szélesebb rétegei vonatnak be hadiszolgáltatásra és vonatnak el polgári foglalkozásuktól és a kisipar, kiskereskedelem, valamint mindazon kereseti ágak körében, amelyek a dolog természetéből folyólag nem részesíthetők azokban a kedvezményekben, amelyek a hadiszállításokban részesedő nagyipar és mezőgazdaság körében a fontos községvárosi és katonai tekintetek parancsolta felmentésekben, rövidebb-hosszabb időre való szabadságokban nyilvánulnak meg, arra indította a cs. és kir. hadügyminisztert, hogy azokat a lehetőségeket, amelyeket az eddig fennál-

lott rendeletek nyújtottak az ezen foglalkozási kategóriába tartozó egyének méltányos kívánásainak kielégítésére, bővítsék.

Folyó évi január 26. án 133,186/1510. oszt. szám alatt kelt rendeletében a cs. és kir. hadügyminiszter felhatalmazza a katonai parancsnokságokat, hogy a szóban levő kereseti ágakhoz tartozó oly egyéneknek, akik arcvonalbeli szolgálatra alkalmatlanok s a mögöttes országrészekben teljesítenek szolgálatot, — amennyiben a katonai tekintetek ezt megengedik — esetről-esetre rövid, nyolc napnál rövidebb szabadság engedélyezésével módot adhassanak arra, hogy üzemiükben vagy üzletükben utana nézhessenek, a legszükségesebb üzleti teendőket (nyersanyag beszerzése, számadás lezárása, hitelügyek stb.) elvégezhessek.

Ahol az üzleti viszonyok ezt megindokolják, helye lehet időszakonként ismétlődőleg egy-két napi szabadság engedélyezésének.

Ez a rendelet egyelőre csak a cs. és kir. hadsereg, az osztrák cs. kir. honvédség és népfelkelés kötelekébe tartozókra terjed ki.

Egyben felkérte a kereskedelmi miniszter a m. kir. honvédelmi minisztert, hogy a fenti kedvezményeket a m. kir. honvédség és népfelkelés állományába tartozókra is terjessze ki.

HIREK.

— **Feldult tüzhelyeinkért.** Krassó-Szörényvármegye főispánja, Medve Zoltán most közölte Khuen Héderváry Károly gróffal, mint az Országos Bizottság elnökével, hogy a vármegye és Lugos város összesen 46482 korona 01 fillért gyűjtött a háborúban feldult tüzhelyek újrafelépítésére.

— **Krassó-Szörényvármegye lakossága** rendes időkben is meglehetősen szegény, azonfelül a vármegyét is az utolsó öt esztendőben majdnem minden évben árvíz sújtotta, a háború alatt pedig a megye területe folytonosan külső, sőt részben belső harcterület volt, úgy, hogy a kimutatott adománnyal Krassó-Szörényvármegye közönsége a legnagyobb áldozatkészségről tett tanúságot. Ebből a példából is látható, hogy a sorssújtotta polgártársakon azok is sietnek segíteni, akik maguk is szenvednek a sors csapásai alatt.

— **Rézgálic és raffia beszerzése.** A Zemplénvármegyei Gazd. Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya a múlt hó 28. án küldte meg a községi előljáróságoknak a rézgálic és raffia beszerzésére vonatkozó utasításokat. De mert a szőlőbirtokosok még ma is a Gazd. Egyesületet zaklatják leveleikkel, felkértek a községi előljárók, hogy a kiadott utasításokat a legszélesebb körben tegyék közzé. Addig is a közönség tájékoztatása végett tudtuk adjuk, hogy minden szőlőbirtokosnak abban a községben kell — az átvételt illetőleg kötelezőleg — f. évi február hó 15-ig bejelentenie rézgálic és raffia szükségletét, amely község határában szőlője fekszik. A rézgálic és raffia ügyet a szőlészeti és borászati szakosztály intézi, (levelek: Illésházy Eadre Sátoraljaujhelyi cimezendők), tehát senki a Gazd. Egyesülethez ne forduljon, mert az oda intézett levelek elintézés nélkül irattárba helyeztetnek. A szőlészeti és borászati szakosztályhoz intézett kérdésekhez válaszbélyeg csatolandó, mert ennek híján minden kérdés válasz nélkül fog hagyatni. — **Szőlészeti és borászati szakosztály.**

— **Az ujhelyi Katona-otthonból.** A jan. 30-án a ref. egynáz tanács-termében a Katona-otthon javára tartott vallásosestély szép közönség jelenlétében folyt le. Az estély jövedelme önkéntes adakozásból 27 kor. volt, mit köszönettel nyújtáznak. — Egyben tudatjuk a t. közönséggel, hogy f. hó 6. án 5 órakor a szokott helyen a Katona-otthon költségeinek

fedezésére ismét tartunk előadást, melyen dr. Rácz Lajos sárospataki theol. tanár ur fog Jézus és a világháború címmel előadást tartani és vetítőgépen a Balaton sorozatot mutatjuk be. Az estélyre a t. közönséget különösen meg hívja a Katona-otthon vezetősége.

— **A Kaszinó közgyűlése.** A Zemplénmegyei Kaszinó és Kereskedelmi Kör e hó 6-án, vasárnap délután 4 órakor rendes közgyűlést tart. A tárgysorozata következő: Az 1915. évi zár számadás és ezzel kapcsolatban a számvizsgáló bizottság jelentésének tárgyalása. Az 1916. évi költségvetés tárgyalása. Az egyik megüresedett igazgatói tisztség betöltése. Esetleges irídványok.

— **A papíroskérdés,** mely az érdekeltek köröknek annyi bajt okoz s melyről a parlamentben is sok szó esett már, a Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége igazgatósági ülést is foglalkoztatta. A vidéki ujságkiadók közül Mayer Rezső nagybecsereki lapkiadó, ki a kérdést a közelmúltban Néma tisztségben tanulmányozta, előadta tapasztalatait. Légrády Ottó dr. elnök érdekes és szakszerű beszédben fejtegette a bajok okait és az orvoslás módját. Bejelentette, hogy a fővárosi tagok szindikátusa gyakran tartott ülést, — több ízben báró Harkányi János kereskedelemügyi miniszter elnöklésével is — melyen behatóan vitatták meg azokat az eszközöket, melyeknek segítségével a bajokat enyhíteni fogjuk. Az ujságkiadók nagy tetszése mellett hangsúlyozta, hogy a kereskedelemügyi miniszter hathatósan védelmezi az ujságkiadók ezirányú érdekeit.

— **E hónapban kezdődnek az írásvizsgák.** A legújabb választói törvény értelmében országgyűlési képviselőválasztói joggal bírnak azok is, akik életöknek 30-ik évét betöltötték, legalább 20 korona adót fizetnek s iskolai bizonyítvány híján az arra küldött bizottság előtt igazolják, hogy írni és olvasni tudnak. Ilyen bizottságok minden járásban, minden rendezett tanácsu és törvényhatósági joggal felruházott városokban működnek s a közigazgatási bizottság küldi ki azokat. A törvény értelmében e bizottságok minden év február havában ülnek össze, a közigazgatási hatóságok pedig felszólítják a lakosságot, hogy azok, akiknek írás-olvasás tudásukat igazolniuk kell, a bizottságok előtt jelenjenek meg. Az 1914. év folyamán már — bár néhány hónappal később — működtek a bizottságok, a múlt évben szüneteltek, ez évben azonban már ismét működésbe lépnek, még pedig e hó folyamán. Körülbelül egy hónappal ezelőtt adta ki a kormány az erre vonatkozó rendeletet s a közigazgatási bizottságok ennek értelmében intézkedtek is.

— **A tizes honvédek.** A magyar katonáknak a világháborúban tanúsított csodálatraméltó hősi teljesítményei között is első helyen vannak a 10 ik honvéd gyalogezred hadi tettei, amelyek sokszor döntő befolyással voltak a hadműveletek eredményeire. Az „Uj Nemzedék” legutóbbi száma felsorolja a leginkább kitűnt magyar honvéd ezredeket. Köztük van a 10 ik honvéd gyalogezred, mely a gorlicei nagy áttörésnél, a porosz gárdával soha el nem hervadó babért fűzőtt az ezred zászlójára.

— **A katonák választójoga.** A szociáldemokratapárt orgánuma annak az aggodalomnak adott kifejezést, hogy a választójogi törvény szerint mindazok, akik most katonai szolgálatban vannak és fegyverrel szolgálják az országot, el fogják veszíteni választójogukat. Illetékes helyen hangsúlyozták, hogy a törvény betűje szerint ez az aggodalom tényleg felmerülhetett, mert a választói törvény a béke ide-

jére készült és expressis verbis valóban nem mondja ki, hogy a mozgósított polgárnak választói jogosultságát az ő mobilizált állapota nem érinti. A gyakorlatban azonban a törvény alkalmazása abban a szellemben történik, hogy senkinek aktiv vagy passzív választói jogosultságán a mozgósítása által sérelem ne essék. Azzal az aggodalommal szemben, hogy a választóknak most folyó összeírásából a katonai szolgálatot teljesítő polgárok nevé ki fogják hagyni, illetékes helyről kijelentik, hogy a belügyminiszter január 29-én rendeltet bocsátott ki a központi választmányokhoz, a mely rendelet utasítást tartalmaz arra nézve, hogy a választmányok a legnagyobb lkiismeretességgel járjanak el a tekintetben, hogy azok, akiknek a törvény az alkotmányos jogok gyakorlását lehetővé kívánja tenni, e jogok gyakorlásától el ne zárassanak. Aki tehát a legutolsó választói jegyzékben szerepelt, abból az okból, mivel mozgósítva van, a most készülő lajstromból ki nem hagyható.

— **Az Érdekes Ujság pályázatai.** Az Érdekes Ujság, melynek az ujságírási történetében szinte paratlanul álló gyors sikerét kétségtelenül a hetilap mélynyomású képei, gazdagon illusztrált cikkei és izlással csoportosított aktualitásai mozditották elő, most újabb lépéssel törekszik a közönség ragaszkodását meghálálni, összesen 7500 korona pályadíjat tűzött ki harcéri, irodalmi, művészi és szociális kértésekre. Nagy érdeklődésre számíthat az a 2000 koronás pályadíj, melyet a legszebb magyar nők számára hirdet a népszerű képes hetilap.

— **A csődönkívüli kényszeregyezésről szóló törvény életbeléptetése.** A hivatalos lap közli, hogy a csődönkívüli kényszeregyezésről és a csőd törvény egyes rendelkezéseiről és módosításairól szóló 1916. évi 8-ik törvényeikk február elsején életbelépett.

— **Két nélkülözhetetlen dolog manapság:** az ujság és a naptár. Intelgés ember ma már egyiket sem nélkülözheti. Mindkettőt egyszerre szerzhetheti be, aki 8 koronát postautalványon beküld a Pesti Hirlap kiadóhivatalának (Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 78.) Ez összegért megkapja a Pesti Hirlap negyedévi folyamát, 1916. február 1-től április 30-ig és — míg a megmaradt készlet tart — egy díszes kiállítású, tartós vászonborítékba kötött, nagy képes naptárt, melynek egész éven át hasznát látja. A Pesti Hirlap a háborús viszonyok dacára is a legbővebb tartalommal jelenik meg, a Pesti Hirlap Naptára pedig az olvasóközönség minden rétegének igényeit kielégíti.

— **Eladó lámpák.** Egy ebédli petróleumlámpa, egy 4 égővel ellátott villanylámpa, továbbá egy bőrgarnitúra, uri szobabutor, 2 ágy éjjeli szekrényekkel s 6 ebédli szék s egyéb jókarban lévő butor eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Közgyűlési naptár.

Gálszécsi Takarékos és Hitelpénztár: Febr. 8-án d. e. 10 óra.
A Bodrogközi Takarékpénztár: Febr. 15-én d. e. 10 óra.
A Bodrogközi Gazdák Takarékpénztára: Febr. 15-én d. u. 2 óra.
A Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet: Febr. 20-án d. u. 3 óra.
A Tokaj-Hegyaljai Takarékpénztár Részvénytársaság: Febr. 20-án d. e. 10 óra.
A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank: Márc. 5-én d. e. 10 óra.

Főszerkesztő és laptulajdonos: Ehlert Gyula
Felelős szerkesztő: Teleky Sándor,

Orvosok

ajánlása szerint legjobb
köhögés elleni szer a

**Kaiser-féle
mell-karamellákat**

használják a „3 Fenyő”-vel.
Milio ember használja

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás
hurut, köszvény és szá-
márköhögés, valamint óvo-
szer meghülés ellen, ennél-
fogva zivésen látott gyógyszer
minden harcosnak.

6100 közjegyzőileg hite-
lesített bizonyítvány
orvosok és privat
egyénektől tanúsítja a biztos
eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond,
Ehler Gyula, Kádár Gyula
és Kincsesy Péter gyógyszer-
táraikban s Hrabéczy Kálmán
drogériájában, Sátoraljauhely-
ben, — Kronovits Miksa
gyógyszertárban Nagymihály,
Fábián Arnold gyógyszer-tá-
rában Homonna, Hazay Géza
gyógyszertárban Töketerében.

Egy jó karban lévő
kredencz jutányos áron
eladó Andrassy-utca 10.
szám alatt.

Nemzetközi

Halottszállítási Iroda

Temetkezési Intézetek Egyesülése
BUDAPESTI IRODA VIII., Üllői-ut 14. sz.
I. emelet 1. ajtó.
Telefon: 32-12.

Gyászszal sujtott családoknak készséggel
áll rendelkezésre. Elestett hősöket gyor-
san, kis költséggel hazaszállít. Europa
minden jelentékenyebb városában levő
tagjaink ismerik a vidéket, a vidék nyel-
vét, ahol a sir felkeresendő és a hatóság-
okat, akik az engedélyt adják az átszál-
lításhoz. A megbízás díja egy nagy bankba
fizetendő.

Tábori postaládák

minden nagyságban
kitűnő minőségben készít

Pollák Sándor

ládagyára A R A D.

Képviselők kerestetnek.

Zemplén Naptára

még kapható kiadóhivatalunkban és az elárusítóknál.

Bérbe adó lakás

Öt szoba és mellék-
helyiségekből és egy
nagy kertből álló föld-
szinti lakás f. évi május
hó 1-től bérbe adó. —

Bővebb felvilágosítás
szerezhető a ház tulaj-
donosánál: Ujfalussy
Mihálynénál Sátoralja-
u helyben.

Kiadó lakás.

Hat utcai szoba a
szükséges mellékhe-
lyiségekkel, fürdőszobával
a Főutca közepén f.
évi május 1-től ki-
adó.

Özv. Kellner Józsefné.

**Hogyan hívjak
és ki vagyok?**

Nevem „Oroszlán.”
Én a világhírű lég-
nyomású mosógép
vagyok.

Én a háziasszony
ideálja vagyok, 19
koronába kerülök.
Én fél órán belül
annyi ruhát mosok,
mint egy mosónő
másfél nap alatt.

Ön megtakarít
időt, fáradságot,
szappant, ruha-
neműt, szennyet.

Egyedárusítása
és vezérképviselete
Zemplén vármegye
részére

OROSZLÁN Zyrnauer Jzidor
Homonna.

Kereskedők figyelmébe!

Jegyzék papir

fehér nyomópapirból lekerült stráf-
papirok 10-15 cm. nagyságban,
1000 darab 50 fillérért kapható

a „Zemplén” könyvnyomdájában.

Sátoraljaújhely. Nyomatott Ehler Gyula „Zemplén” könyvnyomtatóintézetében.

MEGHIVÓ.**Sátoraljaújhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet**

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívotnak

1916. évi február hó 20-án délután 3 órakor

az intézet saját helyiségében tartandó

XLIII. évi

rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság évi jelentése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása feletti határozat.
5. Az 1915. évi mérleg és osztalék feletti határozat.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés, valamint az évi zárszámadás nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

Kelt Sátoraljaújhely, 1916. évi január hó 15 én tartott igazgatósági üléséből.

Az igazgatóság.

A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

43. §. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés megkezdése előtt az intézet igazgatóságánál letéteményezni

Vérszegénység, sápkór, idegesség és
gyomor-bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek
és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan
tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer
a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Fagyos testrészek és fagydaganatok

gyökeres gyógyítására legbiztosabb gyógyszer a

„Szt.-Antal” fagykenőcs

mely néhány bekenés után már gyökeresen gyógyítja a
fagyásokozta daganatot és fájdalmakat.

Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszer-tárban
Sátoraljaújhely, Széchényi-tér.